

समिती दर्पण

ऑक्टोबर २०२३

विद्यार्थी साहाय्यक समिती : दूरध्वनी : ०२०-२५५३३६३९, मोबाईल : ९४०४८५५५३०
ईमेल : info@samiti.org, वेबसाईट : www.samiti.org

समितीविषयी..

ग्रामीण भागातील हजारो विद्यार्थ्यांच्या जीवनात परिवर्तन घडविणारी संस्था आणि युवा परिवर्तनाचे केंद्र म्हणून विद्यार्थी साहाय्यक समितीच्या कामाकडे पहावे लागेल गुणवत्ता आहे, परंतु पैशांअभावी शहरात येऊन उच्च शिक्षण घेता येत नाही, अशा विद्यार्थ्यांसाठी पुण्यात अतिशय माफक दरात राहण्याची आणि जेवणाची सोय उपलब्ध करून द्यावी, या हेतूने डॉक्टर अच्युतराव आपटे, स्वातंत्र्यसेनानी हरिभाऊ फाटक सुमित्राताई केरकर आदींनी सन १९५५ मध्ये समितीची स्थापना केली. पाच विद्यार्थ्यांची वेगवेगळ्या घरी वाराने जेवणाची सोय करण्यापासून कामाला सुरुवात झाली. आज समितीची पुण्यात पाच वसतिगृहे आहेत. त्यात ७५० विद्यार्थी-विद्यार्थिनींची निवास-भोजनाची व्यवस्था तर आहेच, शिवाय त्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी उपक्रम राबविले जात आहेत. स्वच्छता, समता आणि श्रमप्रतिष्ठा त्रिसूत्री वर समितीचे काम चालते.

आर्थिक ताळेबंद सादर

नवीन वसतिगृहांचे काम वेगात

विद्यार्थी साहाय्यक समितीने आपला वार्षिक अहवाल ३१ ऑगस्ट २०२३ रोजी प्रसारित केला आहे. आर्थिक वर्ष २०२२-२०२३ चा ऑडिटेड ताळेबंद त्यात सादर करण्यात आला आहे. समितीच्या संपूर्ण

पारदर्शकतेच्या तत्त्वानुसार हा अहवाल समितीच्या संकेतस्थळावर (www.samiti.org) सर्वांसाठी उपलब्ध आहे. समितीच्या तीन नवीन वसतिगृहांचे प्रकल्प सध्या प्रगतिपथावर आहेत. यानिमित्ताने घेतलेला हा संक्षिप्त आर्थिक आढावा.

संजय अमृते, विश्वस्त, खजिनदार

विद्यार्थी साहाय्यक समिती ग्रामीण भागातील गरजू व होतकरू विद्यार्थ्यांना अत्यंत माफक दरात भोजनाची व निवासाची चांगली सोय उपलब्ध करून देते. त्याचबरोबर इतर सुविधा जसे ग्रंथालय, वाचनालय, संगणक प्रयोगशाळा, वैद्यकीय सुविधा, व्यायामशाळा, योगवर्ग, तज्ज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शन इत्यादी विनामूल्य उपलब्ध करून देते. उत्तम संस्काराद्वारे विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकास साधून त्यांना समाजाचे जबाबदार घटक बनवणे, हे समितीचे उद्दिष्ट आहे. समता, स्वच्छता व श्रमप्रतिष्ठा हा समितीच्या विचारांचा गाभा आहे. समितीचे युवा परिवर्तनाचे हे काम गेली ६७ वर्षे अत्याहतपणे चालले आहे.

पारदर्शक व्यवहार, समाजसेवेची तळमळ

सध्या समितीत सुमारे ७६० विद्यार्थी (४३५ मुले व ३२५ मुली) प्रवेशित असून पुण्यातील सुमारे ५० महाविद्यालयात / संस्थांमध्ये निरनिराळे २५ अभ्यासक्रम शिकत आहेत. समितीने स्थापनेपासूनच काही तत्त्वे प्रयत्नपूर्वक जोपासली आहेत व समाजाचा विश्वास संपादन केला आहे. समितीच्या सर्व व्यवहारात पारदर्शकता व समाजसेवेची तळमळ आहे. शिक्षण हा सामाजिक सुधारणेचा आत्मा आहे, हा समितीचा विश्वास आहे. समितीकडून प्रत्येक खर्च अतिशय काटेकोरपणे व विचारपूर्वक केला जातो. अशावेळी समितीचे सर्व कार्यकर्ते 'आम्ही सारे विश्वस्त' या भावनेने काम करतात.

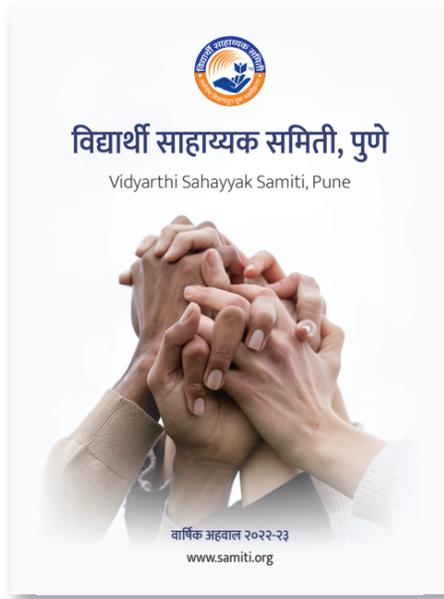
देणगीदारांची तिसरी- चौथी पिढी

समितीचे कार्य हे समाजसेवेचे काम आहे. साहजिकच ते समाजाच्या सहभागाने कोणत्याही प्रकारच्या सरकारी मदतीशिवाय केले जाते. वैयक्तिक देणगीदारांची तिसरी- चौथी पिढी या कामात सहभागी होत असणे, ही अतिशय समाधानाची बाब आहे.

प्रत्येक विद्यार्थ्यांमार्गे समितीला वार्षिक सुमारे ३० हजार रुपयांची तूट येते. ही तूट (DEFICIT) प्रामुख्याने समितीचे हितचिंतक-आश्रयदाते यांच्या देणगीतून भरून काढली जाते. बदलत्या परिस्थितीनुसार सीएसआरअंतर्गत कंपन्यांतर्फे मदत/ मार्गदर्शन तसेच परदेशस्थ भारतीयांचे वाढते योगदान महत्त्वाचे ठरत आहे.

नवीन प्रकल्प

आपल्या देशात बरीच आर्थिक व सामाजिक स्थित्यंतरे झाली असली, तरी समिती करत असलेल्या कार्याची समाजाला असलेली निकड किंचितही कमी झालेली नाही. किंबहुना मुलींचे उच्च शिक्षण हा सामाजिक उन्नतीचा एक महत्त्वाचा टप्पा ठरत आहे. त्यासाठी

समिती मुलींसाठी देत असलेली सुरक्षितता, सुविधा व संस्कार यांची गरज जास्तच अधोरेखित होत आहे. हे लक्षात घेऊनच समितीने तीन नवीन प्रकल्प हाती घेतले आहेत. त्यात पुण्यात लजपत वसतिगृहाच्या आवारात समितीच्या उपलब्ध जागेवर ३३६ मुलींसाठी वसतिगृहाचे काम प्रगतिपथावर आहे. तसेच अहमदनगर येथे १२० विद्यार्थी व ६० विद्यार्थिनींसाठी वसतिगृहाचे काम सुरु आहे. अशा रीतीने सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात विद्यार्थी क्षमता सुमारे ५०० ने वाढणार आहे. यातून ४०० अधिक विद्यार्थिनींची सोय पुढील वर्षापासून करण्याचे नियोजन आहे. समितीची एकंदरीत विद्यार्थी संख्या नजीकच्या भविष्यकाळात सुमारे १२५० होत आहे.

निधी संकलनाचे आव्हान

पुण्यातील मुलींच्या नियोजित वसतिगृहाचा अपेक्षित खर्च अंदाजे ३२ कोटी रुपये आहे. त्यात समाजातील दानशूर व्यक्तींचा १५ कोटी रुपयांचा लक्षणीय सहभाग असला, तरीही उर्वरित १७ कोटी रुपयांचे निधी संकलन हे आव्हानात्मक आहे. आपण समितीला वेगवेगळ्या प्रकारे आर्थिक किंवा वस्तुरूपात (पंखे, कॉट्स, लाईट्स, बेडशीट्स, टेबल्स, पांघरूण इ.) मदत करू शकता. तसेच प्रकल्पातील निरनिराळ्या विभागांचे प्रायोजकत्व घेऊ शकता. त्याची संपूर्ण माहिती आमच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. आपण आपल्या परिचित दानशूर व्यक्तींनाही समितीच्या कामाशी जोडू शकता.

निरंतर स्मृती योजना

समितीच्या पुण्यात उभारण्यात येत असलेल्या मुलींसाठीच्या वसतिगृहातील सुसज्ज व स्वयंपूर्ण खोलीला आपल्या कुटुंबीयांचे किंवा प्रियजनांचे नाव आपण देऊ शकता. त्यासाठी दहा लाख रुपये असे संकल्पित मूल्य ठेवण्यात आले आहे. ते आपण वैयक्तिकरित्या, कौटुंबिक किंवा मित्रमंडळींच्या समुहातर्फे देऊ शकता. तसेच ही देणगी तीन आर्थिक वर्षात नियोजित करून त्यातून मिळणाऱ्या ८०० प्राप्तीकर सवलतीचा लाभ आपण तीन वर्षांपर्यंत घेऊ शकता. आपल्या देणगीतून उपलब्ध झालेल्या या खोलीतून अनेक विद्यार्थिनी आपल्या प्रगतीचे उद्दिष्ट पुढील कित्येक दशके साध्य करू शकतात. ही आपल्या कुटुंबाची किंवा प्रियजनांची शाश्वत स्वरूपाची व समाजासाठी अत्यंत उपयुक्त अशी स्मृती ठरेल, यात शंकाच नाही. माझी आपल्याला कळकळीची विनंती आहे, की आपण समितीची माहिती घ्यावी, कार्यकर्त्यांशी संपर्क करावा व या कार्यात सहभागी व्हावे. समितीत आपले स्वागत करण्यासाठी आम्ही सर्व कार्यकर्ते उत्सुक आहोत.

अधिक माहितीसाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी (९८२०९८०२०)/ कार्यकारी विश्वस्त (९८२२२६६७८८) किंवा समिती कार्यकर्त्यांशी संपर्क करावा, अशी नम्र विनंती.

यशासाठीच्या कौशल्यांबाबत विवेक पवार यांचे मार्गदर्शन

डॉ. आपटे वसतिगृहामध्ये १२ ऑक्टोबर रोजी Most critical Skills for Success in 21st Century या विषयावर ज्ञानसत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. यात प्रमुख वक्ते श्री. विवेक पवार (CEO of I4C) यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

या कार्यक्रमाला समितीचे अध्यक्ष प्रतापराव पवार, कार्यकारी विश्वस्त तुषार रंजनकर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी चंद्रकांत कुलकर्णी, कार्यकर्ते, वसतिगृह पर्यवेक्षक आणि समितीचे आजू- माजी विद्यार्थी- विद्यार्थिनी आदी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन अनुष्का राऊत या विद्यार्थिनीने केले. अभिषेक आटोळे यांनी वक्त्यांचा परिचय करून दिला.

श्री. विवेक पवार यांनी प्रथम कोणाला आयुष्यात यशस्वी व्हायचं आहे आणि का, त्यामध्ये येणाऱ्या अडचणी, आपल्याला वाटणारी भीती याबद्दल विद्यार्थ्यांचे मत चर्चेद्वारे, संवादातून जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला. आयुष्यात यशस्वी होण्यासाठी खालील गोष्टी का महत्त्वाच्या आहेत आणि त्याचा उपयोग पुढील वाटचालीत कसा करायचा, हे

सांगितले,

- यशासाठीचे नियम (Rules for your success)
- सर्वात महत्त्वाची कौशल्ये (Most Important Skills)
  - समस्यांचे निराकरण (Problem Solving)
    - आत्मविश्वास (Confidence)
    - निरीक्षण (Observation)
    - गांभीर्यनि विचार (Critical thinking)
  - स्वयंअध्ययन (Self learning)
  - स्वतःवरील विश्वास (Self belief)
  - भावनांचे व्यवस्थापन (Managing Stage of Emotion)
    - विविध उदाहरणे आणि आपल्या आयुष्यातील अनुभव यांची सांगड घालून त्यांनी हा विषय छान पद्धतीने विद्यार्थ्यांना समजावून सांगितला. विद्यार्थ्यांच्या मनातील शंकांचे सहज- सोप्या भाषेत निरसन केले. आदित्य झेंडे याने आभार मानले.

साहाय्यदाते, हितचिंतकांना आग्रहाचे निमंत्रण

विद्यार्थी साहाय्यक समितीचे साहाय्यदाते आणि हितचिंतकांसाठी दरवर्षीप्रमाणे यंदाही सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन केले आहे. अशोक हांडे दिग्दर्शित, १२५ कलाकारांचा सहभाग असलेला 'मराठी बाणा' हा कार्यक्रम येत्या ३ नोव्हेंबरला सायंकाळी ६.३० ते रात्री ९.३० या वेळेत बालगंधर्व रंगमंदिरात होणार आहे. कार्यक्रमासाठीच्या सन्मानिकांचे वितरण झाले आहे.

महाराष्ट्राच्या संस्कृतीचे दर्शन घडविणाऱ्या या कार्यक्रमाचा जरूर आस्वाद घ्यावा.

कार्यक्रम : अशोक हांडे दिग्दर्शित 'मराठी बाणा', स्थळ : बालगंधर्व रंगमंदिर, पुणे

तारीख : ३ नोव्हेंबर, शुक्रवार, वेळ : सायंकाळी ६.३० ते रात्री ९.३०

समितीच्या माजी विद्यार्थिनींचा मेळावा १ ऑक्टोबर रोजी आपटे वसतिगृहात झाला. मेळाव्याला ७५ हून अधिक माजी विद्यार्थिनी उपस्थित होत्या. या निमित्ताने जुन्या मैत्रिणींनी समिती वास्तव्यातील आठवणींना उजाळा दिला. पुरणपोळीचा बेत, गप्पागोष्टी, हास्यविनोदाने मेळावा रंगला. माहेरी आल्यासारखे वाटले, अशी भावना अनेकींनी व्यक्त केली. त्याचबरोबर मुलींसाठीच्या नव्या वसतिगृहासाठी योगदान देण्याचा संकल्पही केला.

प्रतिसाद

समितीचे माजी कार्यकारी विश्वस्त यादवराव कुलकर्णी यांचे नातू, अमेरिकास्थित समितीचे हितचिंतक राजीव कुलकर्णी यांनी नुकतीच समितीला भेट देऊन कामकाजाची माहिती घेतली. कार्यकर्त्यांकडून समर्पित वृत्तीने होत असलेले काम, भविष्याचा वेध घेत आखलेली धोरणे याविषयी त्यांनी समाधान व्यक्त केले. या कामात योगदान देण्यासारखे बरेच काही आहे, मात्र शिकण्यासारखेही खूप आहे, असे ते म्हणाले. समितीला प्रत्यक्ष भेट देऊन, विद्यार्थ्यांशी संवाद साधून खूप आनंद वाटला, अशी प्रतिक्रिया त्यांनी व्यक्त केली. त्यांची प्रतिक्रिया त्यांच्याच शब्दांत...

Hello,

Tukaramji, Tusharji, Chandrakantji, Prabhakarji, Sanjayji and others (who I may have missed). Thank you so much for hosting the meeting and sharing the great work being done by all of VSS volunteers. Amazing passion, dedication and good forward thinking strategies to scale-up. Very heartening to see it in person and interacting with students too. There is a lot to contribute, but a lot to learn as well!

With well wishers and contributors increasing daily, am sure VSS will continue to be an impactful organization at scale for decades to come. Missed meeting Dr. Makarandji. Am sure next time.

Thanks again.

Rajiv Kulkarni

अमेरिकास्थित राजीव कुलकर्णी (डावीकडून चौथे) यांनी नुकतीच समितीला भेट देऊन विश्वस्त आणि विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला.

सायन्स पार्कमध्ये शैक्षणिक सहल

समिती वृत्त

सायन्स क्लबअंतर्गत २२ ऑक्टोबर रोजी पिंपरी चिंचवड भागातील सायन्स पार्क येथे शैक्षणिक सहलीचे आयोजन केले होते.

सायन्स पार्क येथे जाण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी शिवाजीनगर मेट्रो स्टेशनपासून पीसीएमसी मेट्रो स्टेशनपर्यंत मेट्रोने प्रवास केला. पार्कमध्ये प्रथम ऑटोमोबाईल विभागला भेट दिली. तेथे गाड्यांचे इंजिन, त्यांचे विविध भाग, त्यांचे काम यांची माहिती घेतली. गाडी चालवताना पाळावयाचे नियमही समजून घेतले. सायन्स फन सेक्शनमध्ये विविध

प्रकारची उपकरणे आणि त्यांचा आपल्या रोजच्या आयुष्यात असलेला संबंध विद्यार्थ्यांना जाणून घेता आला. दोन श्रुती शो पाहिले. पहिली चित्रफित निसर्गाचा होत चाललेला न्हास आणि त्यामुळे प्राण्यांच्या अधिवासाला पोचणारा धोका या विषयावर आधारित होती. दुसऱ्या श्रुती शोमध्ये विद्यार्थ्यांना तारामंडल दाखवण्यात आले. विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग आणि डॉ. आपटे वसतिगृहाच्या पर्यवेक्षिका संपदा गिराम यांच्या मार्गदर्शनाखाली ही शैक्षणिक सहल उत्साहात पार पडली.

सुरेश उमाप यांच्या पुस्तकाचे प्रकाशन

समितीचे माजी विद्यार्थी सुरेश उमाप यांनी लिहिलेल्या "आनंदाचा पासवर्ड" या पुस्तकाचा प्रकाशन समारंभ नामवंत वक्ते, माजी उपायुक्त इंद्रजित देशमुख यांच्या हस्ते आपटे वसतिगृहातील मोडक सभागृहात १८ ऑक्टोबरला झाला. शिवमुद्रा इन्व्हेस्टिव्ह फाउंडेशन व विद्यार्थी साहाय्यक समिती यांच्या वतीने या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी माजी कार्यकारी विश्वस्त तुकाराम गायकवाड, कार्यकारी विश्वस्त तुषार रंजनकर, रावसाहेब बडे व सुगंध उमाप उपस्थित होते, पुस्तकांसाठी मदत केलेल्या प्रमुख पाहुण्यांचा सत्कार करण्यात आला. त्यानंतर इंद्रजित देशमुख यांचे दीड तास व्याख्यान झाले.

पुस्तक प्रदर्शनाचा आगळा उपक्रम

विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनाची आवड निर्माण व्हावी, त्याचप्रमाणे वसतिगृहांच्या ग्रंथालयांमधील वाचनीय पुस्तकांची माहिती व्हावी, या उद्देशाने आपटे वसतिगृह व लजपत संकुलातील ग्रंथालयांमध्ये पुस्तक प्रदर्शन आयोजित केले होते.

आपटे वसतिगृहात ३० सप्टेंबरला झालेल्या प्रदर्शनाला आपटे वसतिगृह व सुमित्रा सदनमधील विद्यार्थिनींनी भेट दिली, तर ७ ऑक्टोबरला लजपत संकुलात भरलेल्या प्रदर्शनाचा लाभ तेथील विद्यार्थ्यांनी घेतला. विविध विषयांवरील निवडक पुस्तके प्रदर्शनात ठेवण्यात आली होती. विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी आवर्जून ती हाताळली. या प्रदर्शनांना समितीचे कार्यकर्ते तसेच कर्मचाऱ्यांनीही भेट दिली व आपला सकारात्मक अभिप्राय नोंदवला.

गांधी जयंतीनिमित्त ५० विद्यार्थ्यांचे रक्तदान

राष्ट्रपिता महात्मा गांधी, माजी पंतप्रधान लालबहादूर शास्त्री यांच्या जयंतीनिमित्त २ ऑक्टोबरला लजपत भवन वसतिगृहात रक्तदान शिबिर झाले. सहाद्री स्पेशलिटी हॉस्पिटल रक्तपेढी व सामाजिक जाणीव प्रकल्प यांच्या वतीने या शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. शिबिरात ५० विद्यार्थ्यांनी रक्तदान केले. रक्तदानानंतर या विद्यार्थ्यांना अल्पोपाहार व प्रमाणपत्र देण्यात

आले. शिबिरादरम्यान रक्ताकर मते, प्रभाकर पाटील, हरीश अष्टेकर, नंदकुमार तळेकर व शुभांगी चिरपुटकर या कार्यकर्त्यांनी भेट देऊन विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित केले. शिबिरासाठी सर्व पर्यवेक्षकांचे मार्गदर्शन लाभले. यावेळी प्रोजेक्टरद्वारे रक्तदानासंबंधी माहिती देण्यात आली. सहाद्री हॉस्पिटलकडून समितीस प्रमाणपत्र व चषक देऊन आभार मानण्यात आले.

समितीमधील किशोरवयीन मुलींसाठी आरोग्य जागृती कार्यशाळा

महापारेषण व त्रिशरण एन्लायटमेंट फाउंडेशनतर्फे विद्यार्थी साहाय्यक समितीमधील किशोरवयीन मुलींसाठी मासिकपाळी व्यवस्थापन, समुपदेशन व प्रशिक्षण कार्यशाळा आयोजित केली होती.

कार्यशाळेचे उद्घाटन महापारेषणचे अधीक्षक अभियंता संदीप हाके यांनी केले. यावेळी पुणे महापालिकेतील उपमुख्य लेखा व वित्त अधिकारी सविता नलावडे, महापारेषणचे साहाय्यक व्यवस्थापक प्रमोद गोडसे, एलडीसी सचिन मांडके, समितीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी चंद्रकांत कुलकर्णी, त्रिशरण

एन्लायटमेंट फाउंडेशनच्या संस्थापिका प्रज्ञा वाघमारे, संचालक प्रशांत वाघमारे,

प्रशासकीय अधिकारी वैष्णवी करेगावकर, प्रशिक्षण प्रमुख सांची वाघमारे, पुणे जिल्हा समन्वयक रचना कांबळे, स्वीय साहाय्यक अर्चना बनकर आदी उपस्थित होते.

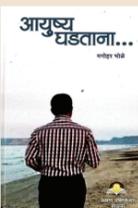
यावेळी मुलींना मासिकपाळी व्यवस्थापनाची सचित्र माहितीपुस्तिका व सॅनिटरी पॅडचे वितरण करण्यात आले. प्रज्ञा वाघमारे यांनी मासिक पाळीविषयी समज- गैरसमज, अंधश्रद्धा, रूढी, परंपरायाबाबत माहिती दिली. जीवराज चोले यांनी सूत्रसंचालन केले.

जागृती यात्रेसाठी ३ मुलींची निवड

विद्यार्थी साहाय्यक समितीतील अंगारकी शरद मांडे, शिवानी गणेश आम्हाड, अंशु कुमारी या तीन विद्यार्थिनींची जागृती यात्रा २०२३ (World's Largest Entrepreneurial Train Journey) साठी निवड झाली आहे. पात्रता परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याने या यात्रेसाठी तिघांनाही ९० टक्के शिष्यवृत्ती मिळाली आहे. २८ ऑक्टोबर ते १० नोव्हेंबर २०२३ अशी एकूण १४ दिवसांची ही यात्रा आहे. विविध राज्यांना भेटी, तेथील संस्कृतीचा अभ्यास, उद्योगांना भेटी असे या यात्रेचे स्वरूप आहे.

मैत्री पुस्तकांशी

आकांक्षांपुढती जिथे गगन ठेंगणे

आयुष्य घडताना... हे पुस्तक स्पर्धा परीक्षांचा अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे स्वप्न पूर्ण करणारा पडद्यामागचा चेहरा असलेले मनोहर भोळे यांचे अनुभवकथन. भूतकाळात जास्त न रमता वर्तमानकाळात कष्ट केले, तर उज्वल भविष्यकाळ येतो, हे अनुभवातून पटवून देणारे हे पुस्तक.

मनोहर भोळे यांचा प्रवास ग्रामीण भागातून सुरू झाला. घरची परिस्थिती बेताची. जिल्हा परिषद शाळेत शिक्षण. वर्तमानपत्र टाकण्यापासून सुरू केलेली स्वकमाई. त्यातून जोपसलेली स्वावलंबी वृत्ती. महाविद्यालयीन काळातील एटीकेटी आणि नंतर विकास अधिकारी म्हणून केलेली नोकरी. नंतर ती सोडून युनिक अकॅडमीमध्ये स्पर्धा परीक्षांचा अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे पूर्णवेळ मार्गदर्शक, एक यशस्वी लेखक आणि सध्या वटवृक्षात रुपांतर झालेली त्यांची राजमुद्रा अकॅडमी... हा सारा प्रवास या पुस्तकात उलगडत जातो. ओघवत्या शैलीमुळे हा संपूर्ण प्रवास हुबेहूब डोळ्यांसमोर उभा राहतो. संयम आणि आत्मविश्वासाने प्रत्येक संकटाला सामोरे गेल्यास परिस्थिती नक्कीच बदलते, याचा प्रत्यय या पुस्तकातून येतो.

पुस्तकाचे नाव- आयुष्य घडताना
लेखक- मनोहर भोळे

- अतुल सोन्नार, लजपत वसतिगृह

प्रेरणादायी आत्मसिद्धा

आत्मसिद्धा म्हणजे काय? स्वतःच्या अंतःप्रेरणेने स्वतःच्या आंतरिक शक्तीचा वेध घेत, बलस्थाने अचूक ओळखत, त्यांना योग्य दिशा देणे. अशाच स्वयंसिद्धा- आत्मसिद्धा असलेल्या निर्मलाताई पुरंदरे यांची ही गोष्ट. ताईचा जन्म बडोदा येथे झाला. वयाच्या सोळाव्या वर्षीच त्यांचा विवाह शिवशाहीर बाबासाहेब पुरंदरे यांच्याशी झाला. लग्नानंतरही त्यांनी शिक्षणाची आवड जोपासली. ताई भविष्यात रमणाऱ्या, तर बाबासाहेब पुरंदरे इतिहासात जगणारे. तरीही त्यांनी एकमेकांच्या मतांचा आदर करून प्रोत्साहन दिले. निर्मलाताईंनी घराच्या आसपास असणाऱ्या मुलांपासून शिकवायला सुरुवात केली. यासोबतच विद्यार्थी साहाय्यक समितीच्या कामाला वाहून घेतले. विद्यार्थ्यांच्या अडचणी ओळखून "इनव्हेस्टमेंट इन मॅन" साठी सुद्धा त्यांनी काम केले. हे सर्व करताना त्यांनी संसारात कुठेही कमी पडू दिले नाही. तिन्ही अपत्यांवर चांगले संस्कार केले. साधेपणाचे बाळकडू ताईंनी आपल्या तिन्ही मुलांना लहानपणीच दिले. ताईंनी वनस्थळी या संस्थेची स्थापना बालशिक्षणाचा प्रसार करण्यासाठी केली. ग्रामीण महिलांना सोबत घेऊन बालवाडीचे प्रशिक्षण वर्ग घेतले. ताईंचे व्यवस्थापन कौशल्य, दूरदृष्टी व समाजाबद्दल असणारी आत्मीयता व थडपड मनाला स्पर्श करून जाते. त्या आत्मसिद्धाच होत्या हे पटते. ताईंचे काम खूपच प्रेरणादायी आहे.

पुस्तकाचे नाव- आत्मसिद्धा
लेखिका- माणिक कोतवाल

- वैष्णवी श्रीनिवास फाटक, सुमित्रा सदन वसतिगृह.

आवर्जून वाचावे असे काही

मार्क्सवाद म्हणजे काय? (लेखक- एमिल बर्न्स)

मार्क्सवादी एक सैद्धांतिक विचारधारा आहे. आपण राहतो या जगाबद्दलची आणि या जगाचा भाग असलेल्या मानवी समाजाबद्दलची सर्वसाधारण विचारसरणी, या पुस्तकात प्रकट केली आहे

नशायात्रा (लेखक- तुषार नातू)

मनात जिद्द असेल तर नशायात्रा रोखून व्यक्ती पुन्हा नव्याने आयुष्य सुरू करू शकते. अशाच एका माणसाची ही प्रांजळ आत्मकथा आहे.

The 3 Mistakes of My Life

(Author- Chetan Bhagat)

The story in this book teaches about how to behave in the world.

Emotional Intelligence

(Author- Daniel Goleman)

This book explains in detail about the impact of emotions on your day-to-day life.